C/2024/870

6.2.2024

Avizul Comitetului Economic și Social European – Considerații suplimentare pe tema „Politica economică a zonei euro pentru 2023”

(aviz din proprie inițiativă)

(C/2024/870)

Raportor: **Manthos MAVROMMATIS**

Decizia Adunării Plenare	23.3.2023
Temei juridic	Articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
	Aviz din proprie inițiativă
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	5.10.2023
Adoptat în sesiunea plenară	25.10.2023
Sesiunea plenară nr.	582
Rezultatul votului	
(voturi pentru/voturi împotrivă/abțineri)	117/0/0

1. **Concluzii și recomandări**

1.1. Comitetul Economic și Social European (CESE) recomandă ca politica monetară a BCE să rămână în permanență adaptată la datele economice pentru a atinge obiectivul de inflație de 2 % pe termen mediu și pe o bază solidă, gestionând în același timp riscul unei înăspriri excesive. Într-adevăr, înăsprirea excesivă va duce inevitabil la consecințe negative atât pentru gospodării, cât și pentru întreprinderi, afectând sustenabilitatea împrumuturilor, reducând accesul la credite și împiedicând investițiile pentru combaterea schimbărilor climatice.

1.2. O abordare prudențială din partea BCE este recomandată în special în contextul economic actual, caracterizat de o creștere economică redusă combinată cu riscul de recesiune în mai multe state membre. Cu toate acestea, proiecțiile privind cea mai bună direcție politică pentru BCE sunt foarte dificile, deoarece devine necesar să se găsească un echilibru între reducerea inflației ridicate persistente și evitarea unei recesiuni iminente, în timp ce în domenii esențiale de politică persistă o incertitudine substanțială mare.

1.3. CESE sprijină propunerea Comisiei ca țările din zona euro să își coordoneze politica fiscală cu politica monetară a BCE, pentru a realiza o politică monetară care să poată atenua inflația în cadrul unei abordări coerente.

1.4. În ceea ce privește energia, CESE subliniază incertitudinea reziduală în ceea ce privește riscurile geopolitice și legate de aprovizionarea cu energie, prețurile rămânând la un nivel record, deși par mai echilibrate decât în trecut. Prin urmare, UE ar trebui să își intensifice eforturile pe calea către o diversificare mai largă a aprovizionării cu energie.

1.5. CESE este preocupat de inflația ridicată, preconizată la 5,6 % în 2023, în special de inflația din sectorul alimentar, unde, în unele state membre, concurența nu pare întotdeauna solidă.

1.6. CESE observă că eliminarea treptată a cadrelor temporare privind ajutoarele de stat, deja planificate de Comisie, ar trebui să conducă la măsuri mai bine orientate, mai bine proiectate, mai eficiente și mai accesibile, pentru a menține consolidarea pieței interne, având în vedere capacitățile diferite ale statelor membre de a acorda ajutoare de stat.

1.7. CESE ia notă de *Recomandarea Ecofin privind politica economică a zonei euro*, în care se afirmă că, în contextul actual, „o expansiune fiscală extinsă pentru a sprijini cererea ar alimenta probabil și mai mult presiunea inflaționistă”. Politicile bugetare ar trebui, prin urmare, diferențiate corespunzător de la un stat membru la altul, având în vedere situațiile diferite ale finanțelor lor publice.

1.8. CESE subliniază că sunt necesare măsuri fiscale specifice pentru a sprijini persoanele și întreprinderile vulnerabile, în special din perspectiva menținerii locurilor de muncă și a păstrării capitalului uman, menținând, în același timp, semnalele de preț și oferind stimulente pentru reducerea consumului de energie. De asemenea, ar trebui sprijinite în mod corespunzător niveluri suficiente de investiții în cercetare, dezvoltare și inovare pentru a crește productivitatea și a stimula creșterea economiei reale, precum și pentru a menține competitivitatea.

1.9. CESE salută propunerile legislative ale Comisiei de reformare a guvernanței economice a UE pentru prima dată de la criza financiară. În acest sens, Comitetul constată că, pentru succesul cadrului reformat, asumarea procesului de către statele membre și eficacitatea noilor norme vor fi esențiale.

1.10. CESE salută reziliența relativă a pieței forței de muncă demonstrată de cele mai recente date, chiar dacă șomajul în rândul tinerilor atinge cote semnificative în mai multe state membre, iar salariile reale sunt supuse unei presiuni considerabile. După cum a observat BCE, pe actuala piață tensionată a forței de muncă, salariile nominale ar trebui să crească pentru ca salariile reale să își recapete o parte din puterea de cumpărare.

1.11. Având în vedere inflația persistentă și efectele negative ale acesteia asupra salariilor reale, CESE consideră că partenerii sociali și guvernele ar trebui să negocieze și să convină asupra unor pacte naționale privind veniturile, care să reducă inflația fără a submina investițiile și creșterea economică, și că aceste pacte ar trebui să fie însoțite de măsuri specifice de sprijinire a categoriilor vulnerabile ale populației.

1.12. CESE consideră că punerea în aplicare eficientă a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) va rămâne esențială în perioada rămasă și solicită o evaluare aprofundată a impactului proiectelor finanțate, pentru a se asigura că acestea se aliniază la obiectivele pe termen lung și sunt efectiv în măsură să contribuie la redresare și reziliență.

1.13. În plus, CESE încurajează atât BCE, cât și guvernele naționale să pună în aplicare măsuri alternative de sprijin și inițiative adecvate, altele decât modificări ale ratelor dobânzii, pentru a înscrie inflația pe o traiectorie descendentă cât mai curând posibil, în special având în vedere că unii dintre principalii factori determinanți ai inflației se datorează unor distorsiuni și perturbări semnificative ale ofertei.

1.14. CESE își exprimă îngrijorarea cu privire la starea economiei zonei euro după creșterea ratei dobânzii BCE din septembrie, subliniind că, pe baza fundamentelor economice actuale, ar trebui evitate creșterile suplimentare. Provocarea cu care se confruntă în prezent toți factorii de decizie politică este de a determina cât de curând va fi posibil ca ratele dobânzii să se înscrie pe o traiectorie descendentă.

2. **Context și istoric**

2.1. Economia europeană înregistrează o creștere moderată. Scăderea prețurilor la energie (cu excepția petrolului), reducerea constrângerilor lanțului de aprovizionare și o piață puternică a forței de muncă au sprijinit, într-adevăr, o creștere moderată în primul trimestru al anului 2023, evitând o recesiune. Cu toate acestea, probabilitatea unei recesiuni pare să fi crescut, analizând cele mai recente date economice.

2.2. Pe baza previziunilor economice de vară ale Comisiei Europene, perspectivele de creștere pentru economia UE au fost revizuite în jos la 0,8 % în 2023 (1,0 % în previziunile intermediare de primăvară) și la 1,4 % în 2024 (1,7 % în primăvară). Tendințele descendente sunt similare pentru zona euro, preconizându-se în prezent o creștere a PIB de 0,8 % și, respectiv, 1,3 % în 2023 și 2024.

2.3. Se preconizează că inflația va continua să scadă în perioada analizată în previziuni, valorile preconizate fiind de 5,6 % în 2023 și de 2,9 % în 2024 în zona euro, necesitând măsuri adecvate din partea BCE în ceea ce privește politica monetară. Întrucât inflația rămâne ridicată – lucru îngrijorător, în special în ceea ce privește sectorul alimentar, în care concurența, în unele state membre, nu pare întotdeauna solidă – se preconizează că condițiile de finanțare vor continua să se înăsprească. În plus, chiar dacă se preconizează că BCE și alte bănci centrale se vor apropia relativ curând de sfârșitul ciclului de creștere a ratei dobânzii, turbulențele recente din sectorul financiar din SUA și Elveția vor avea un impact probabil atât asupra costurilor, cât și asupra ușurinței de accesare a creditelor.

2.4. Impactul negativ al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei asupra facturilor la energie în întreaga UE s-a dovedit a fi mai puțin perturbator decât se prevăzuse inițial, datorită unei ierni blânde, combinată cu o diversificare rapidă a aprovizionării cu energie și cu o scădere considerabilă a consumului de gaze, ceea ce a dus la scăderea prețurilor.

2.5. Astfel cum au subliniat anterior previziunile economice de primăvară ale Comisiei, creșterea nominală puternică și corectarea măsurilor reziduale legate de pandemie au determinat scăderea deficitului public agregat al UE la 3,4 % din PIB în 2022, deși eliminarea treptată a unor astfel de programe a avut un impact specific asupra categoriilor mai vulnerabile ale populației.

2.6. O piață a forței de muncă dinamică contribuie la reziliența economiei UE, șomajul din UE situându-se la un nivel minim record de 6,0 % în martie 2023, la care se adaugă ratele ridicate de participare și de ocupare a forței de muncă. În același timp însă, deficitele persistă, în special în ceea ce privește lucrătorii cu înaltă calificare. Cu toate acestea, șomajul în rândul tinerilor este încă semnificativ în mai multe state membre, iar salariile reale resimt o presiune puternică din cauza inflației ridicate.

2.7. Se așteaptă ca piața forței de muncă din UE să aibă doar o reacție moderată la ritmul mai lent al expansiunii economice. Sporirea ocupării forței de muncă este estimată la 0,5 % în acest an, după care se preconizează o scădere la 0,4 % în 2024. Se preconizează că rata șomajului va rămâne cu puțin peste 6 %.

2.8. În avizul său recent ([1]), CESE a adoptat o poziție cu privire la politica economică care urmează să fie pusă în aplicare în zona euro. Prezentul aviz se bazează pe cel precedent, actualizând poziția CESE pe baza celor mai recente evoluții și date.

3. **Observații generale și observații specifice**

3.1. CESE observă că, în reuniunea sa din septembrie, BCE a majorat rata dobânzii la depozite cu 25 de puncte de bază, la 4 %, atingând cel mai înalt nivel înregistrat vreodată. BCE, care, la reuniunea din luna iulie, redusese deja previziunile de creștere pentru următorii trei ani, a avertizat că Consiliul guvernatorilor este hotărât să se asigure că inflația revine în timp util la ținta de 2 % pe termen mediu.

3.2. Întrucât ratele ar putea fi mai mari decât se preconizase pentru o perioadă mai lungă din cauza persistenței inflației, CESE recomandă ca politica monetară să rămână adaptată în mod constant la datele economice pentru a atinge obiectivul BCE de inflație de 2 % pe o bază solidă, gestionând în același timp riscul de înăsprire excesivă. Într-adevăr, înăsprirea excesivă poate avea consecințe negative atât pentru gospodării, cât și pentru întreprinderi, afectând sustenabilitatea împrumuturilor (mai multe credite neperformante), reducând accesul la credite (în special pentru IMM-uri) și împiedicând investițiile în combaterea schimbărilor climatice.

3.3. Este recomandată o abordare prudențială în special în contextul economic actual, caracterizat de o creștere economică redusă combinată cu riscul de recesiune în mai multe state membre. În aceste condiții, proiecțiile privind cea mai bună direcție de politică pentru BCE sunt foarte dificile, deoarece devine necesar să se găsească un echilibru, complicat de realizat, între reducerea inflației ridicate persistente și evitarea unei recesiuni iminente, în timp ce, în unele domenii politice cheie persistă o incertitudine substanțială mare.

3.4. Astfel cum a arătat în avizul său anterior ([2]), CESE sprijină propunerea Comisiei ca țările din zona euro să își coordoneze politica fiscală cu politica monetară a BCE. Coordonarea în această privință este importantă pentru a sprijini o politică monetară capabilă efectiv să regleze inflația printr-o abordare coerentă, în special având în vedere că inflația actuală se datorează, parțial, distorsiunilor și perturbărilor semnificative în ceea ce privește oferta.

3.5. În ceea ce privește prețurile la energie, CESE subliniază incertitudinea reziduală legată de riscurile geopolitice și de aprovizionarea cu energie, prețurile rămânând la un nivel ridicat istoric, deși par mai echilibrate decât în trecut. Prin urmare, UE ar trebui să își intensifice eforturile pe drumul către o diversificare mai amplă a aprovizionării cu energie și către reducerea dependenței de combustibilii fosili importați, ca parte din procesul de tranziție verde deja inițiat.

3.6. CESE observă că Comisia a relaxat normele privind ajutoarele de stat prin intermediul *cadrului temporar de criză și de tranziție*, pentru a face față, printre altele, creșterii prețurilor în sectorul energetic după invadarea Ucrainei. Astfel de măsuri au reușit să sprijine corespunzător întreprinderile, în special IMM-urile, în perioadele dificile. Cu toate acestea, trebuie remarcat că capacitatea statelor membre de a acorda ajutoare de stat variază semnificativ și s-a dovedit a fi foarte divergentă în ultimii ani, ceea ce ar putea aduce atingere consolidării pieței interne, deoarece unele state membre dispun de mai multe resurse financiare și de o capacitate mai mare de a utiliza astfel de resurse decât altele. Eliminarea treptată a cadrului temporar, deja planificată de Comisie, ar trebui, prin urmare, să conducă la măsuri mai specifice, cu o proiectare, eficiență și accesibilitate îmbunătățite.

([1]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind recomandarea de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro [COM(2022) 782 final] (JO C 140, 21.4.2023, p. 58).

([2]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind recomandarea de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro [COM(2022) 782 final] (JO C 140, 21.4.2023, p. 58).

3.7. CESE ia notă de *Recomandarea Ecofin privind politica economică a zonei euro* ([3]), în care se afirmă că, în contextul actual, „o expansiune fiscală extinsă pentru a sprijini cererea ar alimenta probabil și mai mult presiunea inflaționistă". Politicile bugetare ar trebui, prin urmare, diferențiate corespunzător de la un stat membru la altul, având în vedere situațiile diferite ale finanțelor lor publice. În acest sens, consolidarea fiscală responsabilă va sprijini politica monetară, permițând BCE să accelereze procesul de reducere a ratelor dobânzilor.

3.8. În același timp, sunt necesare măsuri fiscale specifice și temporare pentru a sprijini persoanele și întreprinderile vulnerabile, în special din perspectiva menținerii locurilor de muncă și a păstrării capitalului uman, menținând, în același timp, semnalele de preț și oferind stimulente pentru reducerea consumului de energie. De asemenea, ar trebui sprijinite corespunzător nivelurile adecvate de investiții în cercetare, dezvoltare și inovare pentru a stimula creșterea economiei reale, a îmbunătăți productivitatea și a menține nivelul de competitivitate. Coordonarea strânsă a răspunsurilor politice între statele membre este esențială în acest sens.

3.9. CESE salută propunerile legislative ale Comisiei ([4]) de reformare a guvernanței economice a UE pentru prima dată de la crizele financiare. Noile norme vizează consolidarea sustenabilității datoriei publice, promovând creșterea durabilă și favorabilă incluziunii în toate statele membre prin reforme și investiții. CESE consideră că succesul cadrului reformat depinde de asumarea procesului de către statele membre și angajamentul asumat, precum și de eficacitatea noilor norme.

3.10. CESE ia la cunoștință planul Comisiei de a menține valorile de referință privind raportul deficit/PIB la 3 % și raportul datorie/PIB la 60 %, dar subliniază că planurile structurale bugetare trebuie să garanteze că raportul între datorie și PIB se află pe o traiectorie descendentă sau se menține la niveluri prudente. Accentul pus de Comisie pe cheltuielile primare nete ca principal parametru de evaluare al noii guvernanțe economice merită, de asemenea, sprijinit. ([5]) În același timp, CESE este preocupat de faptul că investițiile publice ar putea fi prea limitate în noul cadru. Prin urmare, CESE solicită să se prevadă posibilitatea de a acorda prioritate investițiilor publice care vizează tranziția verde și cea digitală, precum și celor în domeniul apărării.

3.11. Poziția CESE cu privire la propunerea Comisiei Europene privind guvernanța economică se reflectă într-un aviz pe această temă ([6]), în care se salută stabilirea unor căi naționale diferențiate pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice prin planuri bugetare și structurale bazate pe compromisuri negociate între autoritățile europene și cele naționale. CESE consideră că asumarea la nivel național a acestor angajamente, ca parte a unei funcționări mai democratice a guvernanței economice a UE, necesită implicarea sporită a parlamentelor naționale și a autorităților locale și regionale, ca și participarea partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile la procesele formale de consultare.

3.12. CESE salută relativa reziliență a pieței forței de muncă, demonstrată de cele mai recente date, subliniind, în același timp, preocuparea sa cu privire la dificultățile generalizate cu care se confruntă întreprinderile în ceea ce privește angajarea de lucrători calificați ([7]). În acest sens, CESE subliniază importanța crucială a punerii în aplicare rapide a recomandărilor formulate în *Raportul privind evoluția ocupării forței de muncă și a situației sociale în Europa* privind *abordarea deficitului de forță de muncă și a lacunelor în materie de competențe în UE* ([8]).

([3]) Recomandarea pentru 2023 a Consiliului privind politica economică a zonei euro, 6.1.2023.
([4]) Noi norme de guvernanță economică adecvate pentru viitor.
([5]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Comunicare referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernanță economică al UE [COM(2022) 583 final] (JO C 146, 27.4.2023, p. 53).
([6]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului [COM(2023) 240 final – 2023/0138 (COD)], propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv [COM(2023) 241 final – 2023/0137 (CNS)], propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre [COM(2023) 242 final – 2023/0136 (NLE)] (JO C, C/2023/880, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/880/oj).
([7]) Sondaj privind accesul la finanțare al întreprinderilor (SAFE).
([8]) Raportul Comisiei constată că deficitul de forță de muncă și de competențe persistă și analizează posibile modalități de abordare a acestora.

3.13. Având în vedere inflația persistentă și efectele negative ale acesteia asupra salariilor reale, CESE consideră că partenerii sociali și guvernele ar trebui să negocieze și să convină asupra unor pacte naționale privind veniturile, care să reducă inflația fără a submina investițiile și creșterea economică, și că aceste pacte ar trebui să fie însoțite de măsuri specifice de sprijinire a categoriilor vulnerabile ale populației ([9]).

3.14. Astfel cum s-a arătat și în trecut ([10]), se recomandă insistent ca Directiva privind salariul minim să fie pusă în aplicare rapid în toate statele membre pentru a realiza o piață a forței de muncă capabilă care să fie atât puternică, cât și echitabilă, menținând puterea de cumpărare a salariilor în perioadele dificile de inflație ridicată. Acțiunile eficace și specifice ale statelor membre în ceea ce privește punerea în aplicare a directivei devin esențiale în acest sens și ar putea duce la o mai mare convergență în întreaga UE.

3.15. CESE consideră că recenta criză bancară din SUA și cazul Credit Suisse în Europa evidențiază importanța rapidității în limitarea riscului de contagiune și a pierderii încrederii investitorilor și deponenților în cazul crizelor bancare. A apărut, de asemenea, nevoia de flexibilitate în elaborarea de soluții individualizate. Prin urmare, astfel cum a subliniat în avizul său anterior ([11]), CESE apreciază recenta inițiativă cuprinzătoare a Comisiei de a finaliza cadrul juridic de gestionare a crizelor bancare și de asigurare a depozitelor (CMDI), întrucât progresul uniunii bancare este un pas esențial în direcția consolidării pieței unice europene în interesul cetățenilor și al întreprinderilor. Cu toate acestea, unele preocupări serioase decurg din lipsa supravegherii de către BCE a unor părți semnificative ale sistemului bancar al UE, care ar putea fi abordate cel puțin parțial prin aprobarea și punerea în aplicare rapidă a cadrului juridic al CMDI.

3.16. Punerea în aplicare a MRR este în plină desfășurare și este esențial ca statele membre să utilizeze eficace fondurile disponibile pentru a-și îmbunătăți economiile astfel încât să facă față provocărilor viitoare. Punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) va rămâne esențială în perioada rămasă, și va fi necesară o evaluare aprofundată a impactului proiectelor finanțate pentru a garanta că acestea se aliniază la obiectivele pe termen lung și contribuie efectiv la redresare și reziliență.

3.17. CESE salută efortul comun al BCE și al Comisiei în direcția monedei euro digitale, care a dus la publicarea pachetului privind moneda euro digitală la 28 iunie 2023 ([12]). Un obiectiv ambițios și dificil cum este moneda euro digitală ar putea permite modernizarea monedei comune în conformitate cu evoluțiile tehnologice, ceea ce ar aduce beneficii potențiale cetățenilor și întreprinderilor din întreaga UE.

3.18. Economia europeană se confruntă cu numeroase provocări legate de actuala încetinire a creșterii economice globale, de nivelurile ridicate ale datoriei publice din unele țări, de inflația ridicată și de schimbările climatice. În acest context, CESE subliniază că sunt necesare eforturi coordonate din partea tuturor factorilor de decizie și implicarea părților interesate relevante în procesul decizional privind politicile economice.

4. **Ultimele evoluții**

4.1. La data de 14 septembrie, BCE a majorat pentru a zecea oară ratele dobânzilor de referință cu 25 de puncte procentuale, cea mai ridicată rată a dobânzii la depozite atingând un nivel istoric de 4 %. BCE a sugerat că această creștere ar putea fi ultima. CESE își exprimă îngrijorarea cu privire la starea economiei din zona euro, întrucât această ultimă creștere, combinată cu cele anterioare, este deja dăunătoare și va afecta și mai mult perspectivele slabe de creștere din zona euro, ceea ce, în scenariul cel mai pesimist, ar putea declanșa stagflația.

([9]) Avizul Comitetului Economic și Social European „Considerații suplimentare privind Analiza anuală a creșterii durabile 2023” (JO C, C/2024/871, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/871/oj).

([10]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind recomandarea de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro [COM(2022) 782 final] (JO C 140, 21.4.2023, p. 58).

([11]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind revizuirea cadrului de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor care contribuie la finalizarea uniunii bancare [COM(2023) 225 final]; privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014 în ceea ce privește măsurile de intervenție timpurie, condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție și finanțarea măsurilor de rezoluție [COM(2023) 226 final – 2023/0111 (COD)]; privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește măsurile de intervenție timpurie, condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție și finanțarea măsurilor de rezoluție [COM(2023) 227 final – 2023/0112 (COD)]; și privind Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2014/59/UE și a Regulamentului (UE) nr. 806/2014 în ceea ce privește anumite aspecte ale cerinței minime de fonduri proprii și datorii eligibile [COM(2023) 229 final – 2023/0113 (COD)] (JO C 349, 29.9. 2023, p. 161).

([12]) Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Moneda euro digitală și domeniul de aplicare și efectele statutului de mijloc legal de plată al bancnotelor și monedelor euro” (aviz exploratoriu la solicitarea Președinției spaniole) (JO C, C/2023/860, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/860/oj).

4.2. CESE observă cu îngrijorare că zece creșteri consecutive ale ratelor au cauzat deja recesiune în unele state membre și pot determina rapid mai multe state membre și chiar întreaga zonă euro să intre în recesiune.

4.3. CESE speră că observația președintei BCE că ratele dobânzii ar fi atins nivelul maxim se va dovedi adevărată. Pe de altă parte, își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că ratele dobânzilor pot rămâne ridicate pentru o perioadă lungă de timp, pentru a combate cu succes inflația. Adevărata provocare cu care se confruntă în prezent toți factorii de decizie politică este de a determina cât de curând va fi posibil ca ratele dobânzii să se înscrie pe o traiectorie descendentă, pentru a evita exacerbarea presiunilor actuale asupra economiei.

4.4. CESE recunoaște că perspectivele de inflație rămân ridicate și trebuie abordate cât mai curând posibil, înainte de a putea reduce în cele din urmă ratele pe termen scurt, pentru a menaja atât întreprinderile, cât și gospodăriile. În plus, Comitetul încurajează atât BCE, cât și guvernele naționale să pună în aplicare măsuri alternative de sprijin și inițiative adecvate, altele decât modificările ratelor dobânzii, pentru a aduce inflația pe o traiectorie descendentă în viitorul apropiat, în special având în vedere că unii dintre principalii factori determinanți ai inflației se datorează unor distorsiuni și perturbări semnificative ale ofertei.

4.5. Nu în ultimul rând, CESE își exprimă îngrijorarea cu privire la starea economiei zonei euro după creșterea ratei dobânzii BCE din septembrie, subliniind că, pe baza fundamentelor economice actuale, ar trebui evitate creșterile suplimentare.

Bruxelles, 25 octombrie 2023.

Președintele
Comitetului Economic și Social European

Oliver RÖPKE